

Ковальчук В.Г.

*Професор, д. д.н.держ.упр., завідувач кафедри Харківського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

Тірков Б.О.

*студент Харківського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

Казачкова Т.Д.

*студентка Харківського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ВНУТРІШНІХ ЕЛЕМЕНТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Сучасне зовнішнє середовище підприємств характеризується надзвичайно високим рівнем складності, динамізму та невизначеності. Здатність пристосовуватися до змін у зовнішньому середовищі – основна умова в бізнесі й інших сферах життєдіяльності. Більше того, у зростаючому числі випадків – це умова виживання та розвитку[3].

На різні підприємства впливають різні групи факторів. Так на одні може впливати певний набір факторів, на інші – лише його частина. Такий взаємозв'язок обумовлений саме його внутрішніми елементами.

Головні фактори успіху організації втілені в його внутрішніх та зовнішніх факторах впливу (табл.1)

Таблиця 1

Характеристика зовнішнього середовища[4]

№	Фактори	Поняття
1	Об'єктивний чинник виникнення впливу	умови виникають незалежно від діяльності підприємства і впливають на нього
2	Взаємозалежність факторів	сила, з якою змінність одного фактора впливає на інші фактори
3	Складність	кількість та різноманіття факторів, що суттєво впливають на підприємство
4	Динамічність	відносна швидкість змінності середовища
5	Невизначеність	відносна кількість інформації про середовище та ступінь її ймовірності

Внутрішнє середовище організації формується під впливом змінних факторів, які визначають процес виробництва продукту чи послуги. Першим змінним фактором є те, що організація розглядається як група людей з певними цілями, які намагаються досягти певної мети. Різні організації мають різні цілі. Наприклад, прибуткові – одержання прибутку, безприбуткові – виконати своє призначення в певних бюджетних межах.

Другим фактором визначають саме структуру організації, тобто кількість, склад її підрозділів, їх взаємозалежність між собою. Саме структура визначає зв'язок рівнів управління та функціональних підрозділів, що сприяє досягненню спільної мети.

Третім фактором є постановка завдань управлінською ланкою, тобто визначення тієї чи іншої роботи, яку має зробити робітник в певний термін та на певних умовах. Важливою є частота повторення завдань та час, витрачений на їх виконання.

Четвертим змінним фактором вважаються технології (засіб перетворення сировини на готовий продукт). Будь-які завдання не можуть бути виконані без використання певних технологій.

Нарешті, п'ятим фактором є люди, які розглядаються в трьох напрямках - поведінка людей, менеджер у ролі лідера, вплив менеджера на поведінку окремих людей і груп.

Внутрішнє середовище підприємства є джерелом його «життєвої сили». Саме воно надає той потенціал, який дає можливість організації функціонувати, а, отже, існувати і виживати в певному проміжку часу. Щодо зовнішнього середовища, то це джерело, що забезпечує організацію ресурсами, необхідними для підтримки її внутрішнього потенціалу на належному рівні [5]. Тобто внутрішнє та зовнішнє середовище нерозривно пов'язані хоча б тим, що обидва можуть бути як рушійною силою для досягнення мети, так і перепорою на шляху до неї.

Список використаних джерел

1. Ковбатюк М.В. Вплив факторів зовнішнього і внутрішнього середовища на процес функціонування та адаптації підприємств / М.В. Ковбатюк, Н.Г. Беник // Водний транспорт: зб. наук. пр. – К., 2016. – Вип. №2(25). – С. 101-108.
2. Кокарев Д. В. Внешняя среда и конкурентоспособность предприятия/Д. В. Кокарев // Вестник ОГУ. – 2008. – № 81. – С. 58-63.
3. Орлов Д.І. Проблема аналізу впливу зовнішнього середовища на функціонування організації / Д.І. Орлов // Економіка і менеджмент культури. – 2013. - № 1. – С. 74-77.
4. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент організації: навч. посібник. – К.: Кондор, 2005. – 860 с.